

Uzasadnienie do wyroku z dnia 15 marca 2022 roku

Pozwem złożonym w dniu 20 października 2021 roku powód (...) S.A. z siedzibą w L.domagał się zasądzenia od pozwanej E. W. kwoty 3002,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych. Powód roszczenie swoje wywodził z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 21 października 2016 roku pomiędzy F. Bank (...) a pozwaną. Z uwagi na brak terminowego spłacania rat pożyczki przez pozwaną, umowa została wypowiedziana. Następnie w dniu 28 grudnia 2018 roku F. Bank (...) przełała na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w L. wierzytelność przysługującą jej z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości. Ponadto pozwana wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia koszty te zasądzonego oraz kwoty 17 zł poniesionej na opłatę skarbową od pełnomocnictwa. Pozwana w odpowiedzi na pozew podniosła zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem, brak legitymacji czynnej pozwanej. Uzasadniając swoje stanowisko w odniesieniu do zarzutu przedawnienia pozwana wskazała, że roszczenie stało się wymagalne w dniu 22 czerwca 2018 roku, zatem upłynął już trzyletni okres przedawnienia.

Pełnomocnik pozwanej zarzucił także nieważność umowy pożyczki nr (...) z dnia 21 października 2016 roku z uwagi na sprzeczność z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego postanowienia zawartego w ust. 3 pkt. 4 umowy pożyczki, dotyczącego opłaty administracyjnej. W ocenie pozwanej wysokość opłaty administracyjnej w sposób znaczny przewyższa koszty jakie poniósłby konsument, gdyby zastosowano odsetki maksymalne oraz ewentualnie pewne dodatkowe opłaty związane z udzielaną pożyczką (w uzasadnionej wysokości). W ocenie pozwanej tak ustalona wysokość opłaty administracyjnej była wygórowana i prowadzi do zachwiania równowagi stron stosunku zobowiązaniowego, a przede wszystkim stanowi w istocie niedozwoloną próbę ominięcia przepisów o odsetkach maksymalnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 października 2016 roku pozwana E. W. zawarła umowę pożyczki nr (...) z F. Bank (...) z siedzibą w S. (Malta). Umowa została zawarta drogą elektroniczną na wniosek strony pozwanej.

Dowód: bezsporne, ponadto umowa pożyczki (k.3-10)

W dniu zawarcia umowy pożyczki całkowita kwota do zapłaty przez pozwaną wynosiła 8607,32 zł, na którą składały się następujące kwoty: kapitał: 4500 zł, opłata z tytułu uruchomienia pożyczki: 390 zł, opłata administracyjna 3120 zł, odsetki kapitałowe: 597,32 zł. Spłata pożyczki została rozłożona na 24 raty. Termin płatności pierwszej raty wyznaczono na dzień 20 listopada 2016 roku i miała ona wynosić 358,64 zł. Ostatnia rata miała być płatna w dniu 11 października 2018 roku, a rata miała wynosić 358,64 zł. Pożyczka została wypłacona pozwanej w dniu 21 października 2016 roku.

Dowód: umowa pożyczki (k.3-10), harmonogram spłat (k.10), potwierdzeniem otrzymania płatności (k.12)

W związku z opóźnieniem w spłacie należnych kwot wynikających z przedmiotowej umowy pożyczki F. Bank (...) dokonał wypowiedzenia umowy pożyczki w dniu 22 czerwca 2018 roku. Jednocześnie wezwał pozwaną do uregulowania kwoty 2866,48 zł pozostałej do spłaty.

Dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki (k.13)

W dniu 28 grudnia 2020 roku doszło do przelewu wierzytelności wynikającej z umowy nr (...) z dnia 21 października na rzecz powoda (...) z siedzibą w L.. Pozwana została zawiadomiona o przelewie wierzytelności oraz wezwana do zapłaty na rzecz powoda pismami z dnia 2 lutego 2021 roku.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności (k.14-22), zawiadomienie o przeniesieniu wierzytelności (k.23), wezwanie do zapłaty (k.24)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach dołączonych do pozwu, w szczególności umowie pożyczki, umowie przelewu wierzytelności, których wiarygodność w ocenie Sądu nie budziła zastrzeżeń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w pełni uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Fakty zawarcia umowy pożyczki, treści jej postanowień oraz wypłaconej kwoty zostały dostatecznie udowodnione. W niniejszej sprawie do spornych należało to, czy doszło do przedawnienia się roszczenia, czy doszło do skutecznego przelewu wierzytelności oraz sama wysokość kwoty jaką zobowiązana była zapłacić pozwana.

Umowa pożyczki z dnia 21 października 2016 r. stanowi umowę o kredyt konsumencki, uregulowaną w ustawie z dnia z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2022.246 t.j.). Zgodnie z art. 3 u.k.k. przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z umową o kredyt konsumencki, gdyż udzielający pożyczki zawodowo trudnił się udzielaniem kredytów konsumentom i w ramach swojej działalności udzielił pożyczki pozwanej, która była konsumentem w rozumieniu art. 22¹ k.c. Natomiast kwota udzielonego kredytu była niższa niż maksymalna kwota kredytu wskazana w wyżej wymienionym przepisie.

W pierwszej kolejności, jako najdalej idący, zarzut przedawnienia roszczenia w ocenie Sądu był całkowicie chybiony. Pozwana podniosła, że upłynął trzyletni okres przedawnienia. Roszczenie stało się wymagalne w dniu 22 czerwca 2018 roku, po dokonaniu wypowiedzenia umowy pożyczki nr (...). Stosownie do treści art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Z kolei stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem (...) przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że powód wytaczając powództwo w dniu 20 października 2021 (data stempla pocztowego na kopercie) dokonał tego przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia, a więc skutecznie przerwał bieg terminu przedawnienia.

W dalszej kolejności, strona pozwana podnosiła również zarzut braku legitymacji czynnej powoda. W ocenie Sądu zarzut ten jest bezzasadny, albowiem strona powodowa dostatecznie udowodniła, że posiada legitymację czynną do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Stosownie do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Treść umowy przelewu wierzytelności oraz załącznik nr 1a – specyfikacja wierzytelności w wersji papierowej do umowy przelewu wierzytelności z dnia 28.12.2020 roku dołączone do pozwu nie nasuwają wątpliwości, co do ważności i skuteczności dokonania umowy cesji. Wierzytelność jaką nabyła strona powodowa została oznaczona w sposób należyty w załączniku do umowy cesji. Jednocześnie dokonanie powyższej czynności prawnej nie sprzeciwia się ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. O skuteczności umowy cesji nie przesądza także okoliczność czy dłużnik został o tym fakcie prawidłowo zawiadomiony.

Strona pozwana zarzuciła również nieważność przedmiotowej umowy pożyczki, w zakresie zastrzeżonej w tej umowie opłaty administracyjnej, z uwagi na sprzeczność postanowienia zawartego w ust. 3 pkt. 4 umowy pożyczki, dotyczącego opłaty administracyjnej z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego.

Sąd zobligowany jest badać, czy w umowach z konsumentami nie ma niedozwolonych klauzul umownych lub innych postanowień naruszających prawa konsumentów. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jak już było podnoszone wyżej, powód był przedsiębiorcą a pozwana konsumentem. Również nie budzi wątpliwości, korzystanie przez udzielającego pożyczkę z gotowego wzorca umowy, na treść którego, poza kwotą kapitału i okresem spłaty pożyczki, pozwana nie miała wpływu. W ocenie Sądu umowa pożyczki została sporządzona w sposób czytelny i zrozumiały. Sąd oceniając postanowienia umowne dotyczące tzw. opłaty administracyjnej, opłaty z tytułu uruchomienia pożyczki nie dopatrywał się w nich cech abuzywności. Działalność gospodarcza podmiotu, który udzielił pozwanej pożyczki jest nastawiona przede wszystkim na zysk. Przede wszystkim należy zauważyć, że obowiązujące przepisy pozwalają na swobodne kształtowanie umów w ramach bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa i zasad współżycia społecznego. Zastrzeżenie w umowie opłat przygotowawczych czy administracyjnych (która w niniejszym wypadku stanowi w rzeczywistości prowizję) stanowi rekompensatę kosztów poniesionych przez pożyczkodawcę w związku z przygotowaniem umowy, obsługą klienta na etapie zawierania umowy i także później ma po prostu rekompensować ryzyko związane z udzieleniem kapitału i obrotem gotówką. Należy także zauważyć, że co do zasady pobieranie dodatkowych opłat jest dozwolone, nawet jeżeli umowa przewiduje możliwość pobierania odsetek. Ważnym jest jednakże, aby ich wysokość nie wykraczała ponad rozsądną miarę, tak by nie można było dojść do przekonania, iż kontrahent naruszył swoją przewagę wobec konsumenta, wykorzystał jego sytuację czy położenie, czy w końcu przerzucił na niego w całości ryzyko związane z prowadzeniem tego typu przedsiębiorstwa.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy przy całkowitej kwocie pożyczki w wysokości 4500 zł, opłata administracyjna w skład której wchodzi prowizja wyniosła 3120 zł, co stanowi około 70% wartości samej pożyczki. Ponadto opłata związana z uruchomieniem pożyczki wyniosła 390 zł. Z kolei przepis art. 36a ustawy o kredycie wprowadza wzór na maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu. Wyliczenie dokonane według wzoru z art. 36a ustawy wskazuje, że dopuszczalne przy tej umowie pozaodsetkowe koszty kredytu to 3825,00 zł, a skoro zatem nie przewyższają one całkowitej kwoty pożyczki, to co do zasady były one dopuszczalne. Ideą ustawy o kredycie konsumenckim jest przede wszystkim ochrona interesów konsumentów. Skoro ustawodawca przewidział, iż pozaodsetkowe koszty mogą być tak wysokie, to nie można uznać, że koszty te zostały naliczone w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego czy są w rażącym stopniu nadmierne. Wynagrodzenie z tytułu prowizji zostało sformułowane w sposób jasny. Pozwana mogła z łatwością zapoznać się z warunkami udzielanej pożyczki. Przy podpisywaniu umowy była świadoma wysokości należnej prowizji oraz wysokości poszczególnych rat i terminów spłat. Decyzja pozwanej o zawarciu umowy była w pełni świadoma. W ocenie Sądu brak jest zatem podstaw do uznania postanowień o wysokości pozaodsetkowych kosztów pożyczki za abuzywne.

Wobec powyższego należało więc zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwoty 3002,10 zł, na którą składa się: kwota niespłaconego kapitału 2541,86 zł, pozostała do zapłaty kwota opłaty administracyjnej 264,37 zł i kwota odsetek umownych w wysokości 60,25 zł oraz kwota odsetek ustawowych za opóźnienie w wysokości 135,62 zł naliczana od kwoty niespłaconego kapitału od dnia zamknięcia salda przez zbywcę wierzytelności tj. od dnia 30 września 2020 roku do dnia sporządzenia pozwu w niniejszej sprawie) z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po dniu doręczenia odpisu pozwu tj. od dnia 26 listopada 2021 roku do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalając powództwo czego motywy wskazano wyżej. O odsetkach orzeczono na zasadzie art. 481 k.c.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach orzeczono w pkt II wyroku zgodnie art. 98 § 1 k.p.c. mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1117 zł składają się: opłata od pozwu 200 zł, 900 zł jako wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018. 265 t.j.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenia:

1. odnotować uzasadnienie
2. odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi pozwanej
3. kal. 14 dni